

musulmană. Pe de alta parte, modernitatea păstrează, peste tot, o formidabilă forță de atracție.

Cred că fiecare din noi ne dăm seama că în general nu se poate de abordat o anumită strategie șablon în relația politicii cu religia, căci mai devreme sau mai târziu ea eșuează. De fiecare data când obținem ca un element al calității relațiilor între aceste două puteri să fie mai înalt numai decât altă latură va avea de suferit căci nu se pot preveni toate neajunsurile unei teorii, fie că oamenii vor suferi în parte, în grupulețe sau întreaga societate. Oricum, noi rămânem niște marionete de-a lungul timpului unde în diferite perioade aceste puteri ne manevrează când una când alta trăgând cât mai multe sfori la sine pentru a domina și a deține superioritatea.

Bibliografie

1. Gerhard Robbers, profesor de studii politice și religioase la Universitatea germană din Trier, citat de Associated Press.
2. Ovidiu Drâmba „Istoria civilizației incașe”, București: 1998.
3. Romulus Vulcănescu „Incașii”, Editura Albatros, București: 1970.

ORIENTAREA PROFESIONALĂ A ADOLESCENȚILOR: FACTORI, VALORI ȘI TENDINȚE ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE

Cristina Balanuță, st. anul 2/3, specialitatea Sociologie, USM
Coordonator științific: Diana Cheianu-Andrei, dr. în
sociologie, conf.

„Meseria este brățara de aur” spune un vechi proverb românesc ce definește cel mai corect importanța integrării profesionale. Primul pas al acestui lung drum se face în adolescență odată cu reflectarea de către tînăr asupra aspirațiilor sale profesionale concretizate în opțiune și implicit în orientarea profesională.

Orientarea școlară și profesională reprezintă punctul de plecare în adaptarea complexă a omului la muncă ajutându-l pe individ să-și descopere aptitudinile și interesele pentru alegerea unei profesii în care se va realiza.

Orientarea profesională se constituie ca un sistem coerent și dinamic de principii, acțiuni și măsuri prin care un individ sau un grup sunt îndrumați (ajutați) să-și aleagă (să opteze) pentru o anumită școală corespunzătoare înclinațiilor, aptitudinilor și aspirațiilor proprii în scopul dezvoltării personalității și respectiv al pregătirii pentru o anumită profesie.

Orientarea profesională are două sarcini principale:

a) găsirea pentru candidat a profesiei celei mai adecvate, capacităților sale. Aceasta înseamnă că după testarea lui se va putea vedea ce aptitudini mai dezvoltate are, și evident care sunt interesele sale cele mai puternice. Adolescentul trebuie informat asupra exigențelor dificultăților, satisfacțiilor fiecărei profesii de care el este interesat. În funcție de aceste date lui i se va recomanda profesia sau grupul apropiat de profesie.

b) Satisfacerea cerințelor economiei țării cu oamenii pregătiți în diferite domenii de activitate ale vieții sociale, economice etc. din țara noastră. Orientarea școlară și profesională trebuie să răspundă comenzii sociale pentru că nu se poate reduce rezolvarea unor probleme strict individuale.²¹

Utilitatea orientării școlare profesionale a fost dovedită de Keller și Viteles care au realizat un experiment în Anglia între anii 1926-1929 cu două loturi de elevi: unul a fost orientat spre profesii după un program de testare a aptitudinilor și discuții individuale purtate de specialiști celălalt lot a fost orientat numai după discuții cu profesorii. După trei ani din grupul experimentat 75% din absolvenți și-au menținut profesia pentru care au optat inițial. La al doilea grup numai 44% din absolvenți și-au păstrat profesia

---

²¹ Iosif Gh. *Managementul resurselor umane. Psihologia personalului.* – București, 2001, p.133.

inițială. Deci, persoanele însărcinate cu funcția de a orienta persoana trebuie să examineze candidatul și să-l îndrumeze spre o profesiune corespunzătoare. Examinarea va fi complexă – aptitudini, motivații, interese și alte trăsături de personalitate.

O problemă adesea subliniată în literatură o constituie instabilitatea intereselor exprimate de adolescenți și lipsa lor de „realism” în raport cu nevoile sociale. Interesele profesionale se modifică în proporție de 75-80% la vârsta de 11-12 ani, 45-55% la cea de 14-15 ani, 25-30% la vârsta de 18 ani 20%. Aceasta înseamnă că acțiunea de orientare profesională nu se termină odată cu absolvirea școlii, profesionalizarea individului sau încadrarea lui în procesul muncii.²²

Situația profesională a unui individ este marcată adesea de schimbările radicale determinate de dinamica profesiunilor, de progresul științei și tehnicii, precum și de numeroase conjuncturi care pot surveni în viața oricărui individ. Vorbim în acest context de acțiuni de reorientare profesională care câștigă ca importanță un teren din ce în ce mai larg în momentul de față, și acest lucru este valabil și în cazul oficiilor care se ocupă cu problema șomerilor.

Orientarea profesională în condițiile contemporane are în vedere asigurarea de șanse egale în dezvoltarea personalității și în formarea profesională a tineretului studios. Ținându-se seama de diferențele obiective ale potențialului genetic, psihic și intelectual ale adolescenților precum și de deosebirile în eforturile depuse și a rezultatelor obținute, orientarea profesională nu poate fi și nici nu-și propune egalizarea performanțelor în dezvoltarea elevilor. În acest context apare în mod obiectiv și necesar clasificarea și ierarhizarea elevilor în funcție de valoarea, nivelul, preformanțele și eficiența pregătirilor.

În funcție de nevoile social-economice (contemporane și de perspectivă) privind forța de muncă și specialiștii necesari calculați

---

²² Salade D. *Pregătirea elevilor din clasele V-VIII pentru alegerea profesiunii.* – București, 1964.

diferențiat de la un domeniu (sector) de activitate la altul, apare în mod obiectiv și selecția profesională prin intermediul examenului – concurs, bazat pe competiție, unde câștigă cel mai bun.

Desigur orientarea profesională nu trebuie condiționată definitiv de selecția școlară și profesională. Dar în mod simplu, orientarea profesională trebuie să aibă în vedere selecția școlii și profesiei pentru realizarea unei cât mai bune și corecte orientări profesionale conștientizând adolescenții de faptul că potențialul individual și interesele lor au chiar caracter polivalent și se pot realiza la cote înalte de profesionalitate și în alte domenii. De asemenea, orientarea profesională trebuie să conștientizeze faptul că oricând se poate ca un tânăr să fie mai bun decât altul, departajarea făcând-o numai competiția. În acest context trebuie ca orientarea profesională să formeze adolescentul în așa fel încât să țină seama de competențele opțiunii - potențialul individual, interese, locul și valoarea socială ale școlii și profesiei și ale numărului de locuri, pentru ca orientarea profesională să fie în concordanță și cu selecția școlară și profesională realizată în cadrul examenelor concurs.

Deschiderea a 2 centre universitare de informare și orientare profesională (un centru la USM, un centru la UTM) în anul 2007 prezintă un pas important al instituțiilor de învățământ superior în vederea ajutării adolescenților să-și găsească meseria potrivită aptitudinilor și aspirațiilor proprii și informării acestora despre cerințele economiei naționale. Obiectivele principale ale centrelor respective includ: informarea persoanelor interesate despre modelele și tehnicile moderne de căutare a unui loc de stagiu și a unui loc de muncă; evaluarea necesităților forței de muncă și medierea locurilor vacante pe piața muncii; acordarea serviciilor de consultanță și training în căutarea unui loc de muncă, oferirea suportului informațional pentru agenții economici, organizarea și participarea la târgurile locurilor de muncă etc. Aceste schimbări nu sunt însă suficiente. Este necesar în prezent de introdus cursuri de orientare școlară și profesională în cadrul școlilor de cultură generală, liceelor etc. deoarece opțiunile adolescenților se

formează pe băncile școlii. La aceste cursuri adolescenții ar trebui informați despre resursele umane care există deja pe piața muncii și despre necesitățile economiei naționale.

Deci orientarea profesională a adolescenților are influențe majore asupra dezvoltării profesionale de mai apoi, de aceea este destul de necesar ca acest proces să se desfășoare destul de activ, iar modificările ce au loc pe piața forței de muncă să fie receptate și aduse la timp la cunoștința adolescenților. În concluzie putem menționa :

- ◆ La etapa actuală, de tranziție, tinerii se raportează la muncă luând în vedere în primul rând avantajele economice, financiare și nu privesc munca drept o parte esențială a vieții lor, ca o activitate socială care își are motivația în sine însăși, de aceea procesul de orientare profesională trebuie să fie o sarcină esențială a persoanelor cu funcția de orientare profesională.

- ◆ Orientarea profesională este un proces continuu care se desfășoară pe tot parcursul vieții, iar persoanele formate în mod specific pentru această sarcină și întreaga comunitate educațională trebuie să vadă procesul de orientare profesională drept o responsabilitate primordială.

- ◆ Orientarea ar trebuie să fie un proces interactiv. Destul de benefic pentru adolescenți va fi dacă orientarea profesională se va efectua într-un mod foarte organizat - să se efectueze cât mai multe excursii la fabrici, organizații, întreprinderi, companii, întâlniri cu persoane remarcabile din lumea muncii.

- ◆ Fiecare individ ar trebui să fie conștient că pe parcursul vieții el sau ea ar fi posibil să-și schimbe de mai multe ori domeniul de activitate, meseria sau profesia, iar din acest considerent ar fi necesar ca concepția de orientare, instruire, autoinstruire permanentă să fie pusă la baza orientării profesionale în noile condiții.